

OLWEUS PATYČIŲ IR SMURTO PROGRAMOS ĮGYVENDINIMAS MOKYKLOJE

Nuo 2015 m. rugsėjo mūsų mokykloje vykdoma nacionalinė Olweus patyčių ir smurto prevencijos programa.

OLWEUS programą sukūrė norvegų profesorius D. Olweus, kuris šiandien yra laikomas šios srities tyrimų pradininku ir ekspertu tarptautinėje mokslinėje bendruomenėje. Už savo mokslinį ir prevencinį darbą jis yra pelnęs reikšmingų apdovanojimų ir tarptautinį pripažinimą.

OLWEUS patyčių prevencinė programa JAV Smurto tyrimų ir prevencijos centro buvo pripažinta viena iš 12-os pačių efektyviausių smurto prevencinių programų pasaulyje.

Programos tikslas – sumažinti patyčių ir kitokio asocialaus elgesio apraiškas mokykloje, teikti pagalbą mokiniui, mokytojui ir mokyklai. Tai ilgalaikė programa, kuri įtraukia visą mokyklos bendruomenę – mokinius, mokytojus, kitus mokyklos darbuotojus, tėvus ir globėjus.

Programos esmė – išmokyti visą mokyklos bendruomenę atpažinti, pastebėti patyčias ir tinkamai į jas reaguoti.

Programos įgyvendinimo rezultatai Norvegijoje rodo, kad ženkliai sumažėjo patyčios tarp bendraamžių mokykloje (30-70%), taip pat pagerėjo santykiai ne tik tarp bendraamžių, bet ir tarp mokinių ir mokytojų. Šioje programoje dalyvavę mokytojai ir mokiniai įgijo didesnę socialinę kompetenciją, reikšmingai sumažėjo asocialių poelgių (vandalizmo, muštynių, vagysčių, pamokų praleidinėjimo).

Olweus Patyčių ir smurto prevencijos programos įgyvendinimo principai:

- Patyčių stabdymas – suaugusiojo atsakomybė ir pareiga.
- Mokytojai itin daug šilumos ir dėmesio skiria mokiniams, įsitraukia į jų veiklas.
- Mokykloje yra susitarta dėl teisingų ir tvirtų ribų nepriimtinau elgesiui, ir kai jos pažeidžiamos, metodiškai naudojamos neagresyvosios bausmės.
- Kiekvieno mokyklos darbuotojo kompetencija – atpažinti patyčias bei gebėjimas tinkamai į jas reaguoti.

Olweus Patyčių prevencijos programa – tai visai mokyklai skirta sistemingų pokyčių programa, veikianti trijose srityse: mokyklos, klasės, individo. Šiuo tikslu mokyklos aplinka pertvarkoma taip, kad mažėtų patyčios, mažėtų aukų kančios, ir gerėtų mokinių tarpusavio santykiai, kad nebeatsirastų tokių problemų ateityje.

Siekiant šio tikslo mokykloje yra:

- sudarytas Patyčių prevencijos koordinacinis komitetas;
- sudarytos Mokymosi ir Supervizijų grupės (MSG);
- išaiškintos pavojingos vietos mokykloje ir pagal tai pakoreguotas mokytojų budėjimas;
- kiekvienais metais atliekama mokinių apklausa;
- apklausos duomenys pristatomi mokyklos bendruomenei ir tėvams.

Mokiniamis skelbiama pagrindinė Olweus patyčių prevencijos programos žinia – Mūsų mokykloje nesitvyčiojama.

